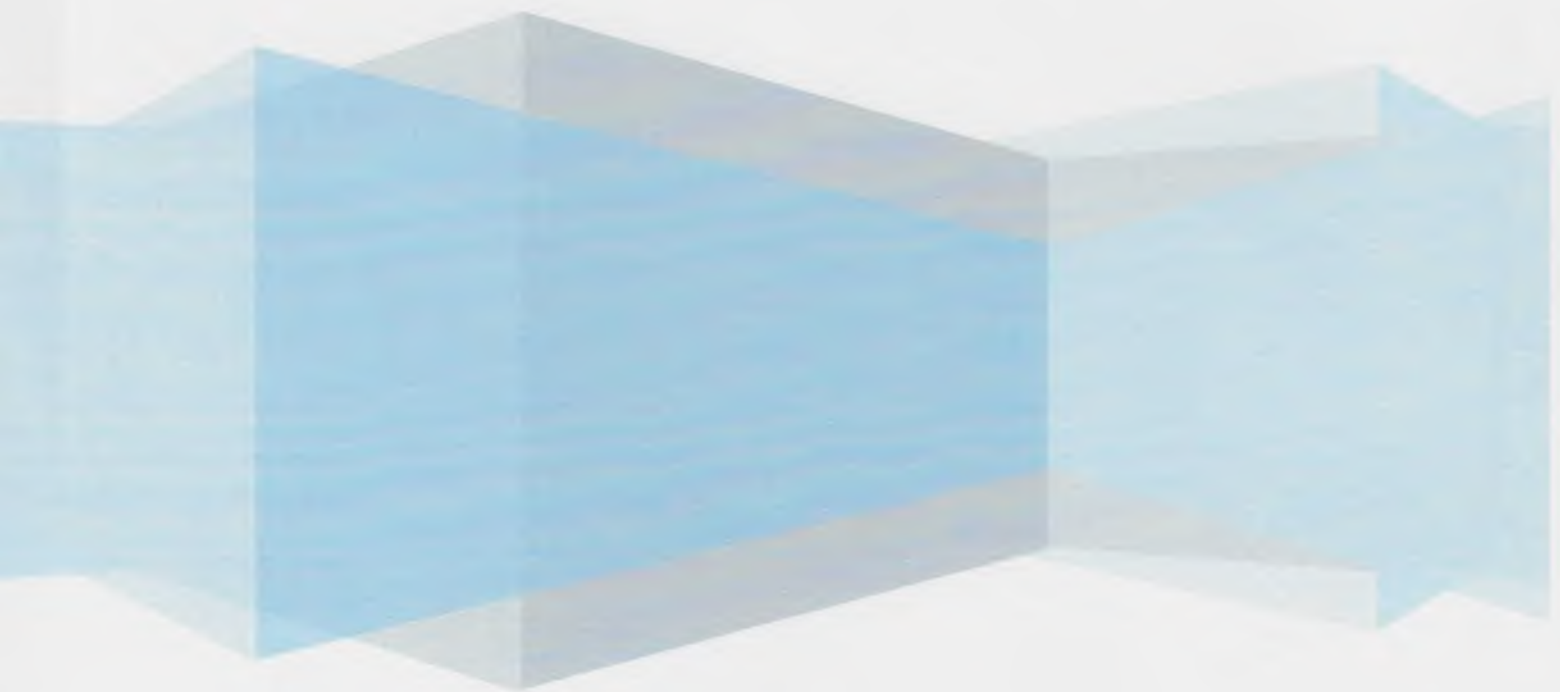


ПЛАН
реагування і дій на надзвичайні ситуації
Броварського ліцею № 11
Броварської міської ради Броварського району
Київської області



ПОГОДЖЕНО

Начальник відділу з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту населення, мобілізаційної, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами виконавчого комітету Броварської міської ради



Г.В. Приказчик
« 15 » 2018 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Броварського навчально-виховного об'єднання Броварської міської ради Київської області



І.О.Ткачук
2018 року

ПЛАН
реагування на надзвичайні ситуації
Броварського навчально-виховного об'єднання
Броварської міської ради Київської області

м. Бровари
2018

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник цивільного захисту -
директор



Ірина ТКАЧУК

« 31 » серпня 2023 року

ПЛАН РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. **Основні положення** плану реагування на надзвичайні ситуації (далі План), розробляються на підставі вимог законодавчих, директивних та нормативних документів, а саме:

Конституції України (прийнята на п'ятій сесії ВР України 28 червня 1996 року.)

Кодексу цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI.

Постанови Кабінету Міністрів України № 638 «Положення про державну комісію з питань ТЕБ та НС» від 16 лютого 1998 року № 174 (зміни від 12 квітня 2000 року).

Постанови Кабінету Міністрів України «Положення про організацію оповіщення і зв'язку у НС» від 15 лютого 1999 року №192.

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня» від 16 листопада 2001 року № 1567.

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту» від 26 червня 2013 року № 443.

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» від 26 червня 2013 року № 444.

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про добровільні формування цивільного захисту» від 21 серпня 2013 року № 616.

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту» від 9 жовтня 2013 року № 787.

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту» від 23 жовтня 2013 року № 819.

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» від 30 жовтня 2013 р. № 841

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту» від 9 січня 2014 року № 11.

Наказів, розпоряджень та інших документів ДСНС України, МОУ, начальника цивільного захисту ОДА, начальника управління з питань ЦЗН Київської ОДА, начальника цивільного захисту міста Бровари.

2. **Основним завданням** Плану реагування щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, на реальну її загрозу і виникнення (далі - План) є збереження життя і здоров'я людей, мінімізація матеріальних втрат. З цієї метою вживаються дієві заходи для захисту закладу освіти, місць постійного перебування людей, вирішення питань розосередження або термінової евакуації учасників освітнього процесу і працівників

закладу освіти з території, на яку можуть бути поширені небезпечні фактори ураження прогнозованої надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру.

Підставою для практичного виконання (**введення в дію**) основних заходів Плану реагування є умови загрози або виникнення великих виробничих аварій, пожеж, катастроф техногенного, соціального та екологічного походження, природні стихійного лиха, які мають місцевий або об'єктовий рівень надзвичайної ситуації.

3. Порядок введення Плану в дію та запровадження одного з режимів функціонування органів управління та сил цивільного захисту в Броварському ліцеї № 11.

Залежно від реальної обстановки, масштабів, наслідків і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, за рішенням начальника цивільного захисту закладу освіти визначається один із режимів функціонування закладу освіти, а саме:

а) **режим повсякденного функціонування** єдиної державної системи цивільного захисту встановлюється за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки та за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій.

б) **режим підвищеної готовності** - у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється режим підвищеної готовності.

в) **режим надзвичайної ситуації** – у разі виникнення надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється режим надзвичайної ситуації.

г) **режим надзвичайного стану** для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється у межах території, на якій введено правовий режим надзвичайного стану відповідно до Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

4. Комплекс основних заходів, що реалізуються при введенні плану в дію:

а) у режимі повсякденного функціонування:

- організація та ведення спостереження і здійснення контролю за станом довкілля, обстановкою на території закладу освіти і прилеглої до нього території;

- запровадження заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення безпеки і захисту працюючого персоналу, вчителів та учнів, зменшення об'єму можливих матеріальних втрат;

- організація та вдосконалення процесу підготовки органів управління та сил цивільного захисту закладу освіти;

- організація підготовки працюючого персоналу та вчителів які не входять до складу формувань цивільного захисту закладу освіти щодо дій у надзвичайних ситуаціях техногенного, природного та соціального характеру, набуття практичних навичок у застосуванні засобів колективного та індивідуального захисту;

- вжиття заходів щодо всебічного забезпечення сталого функціонування закладу освіти у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій;

- постійний моніторинг, аналіз і оцінка загрози виникнення надзвичайних ситуацій в приміщеннях закладу освіти та на прилеглої території та можливих їх наслідків;

- створення, своєчасне поповнення та цільове використання об'єктового резерву матеріальних та фінансових ресурсів для локалізації та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

б) у режимі підвищеної готовності:

- здійснення заходів, визначених для режиму повсякденного функціонування і додатково провести:

- збір керівного складу закладу освіти та організація цілодобового чергування посадових осіб об'єктової комісії з питань надзвичайних ситуацій;

- оповіщення, збір і приведення у готовність до дій за призначенням формувань цивільного захисту;

- уточнення порядку оповіщення та інформування працівників закладу освіти та учнів;

- посилення роботи, пов'язаної з веденням спостереження та здійснення контролю за станом довкілля;

- прогнозування можливості виникнення надзвичайної ситуації та її масштабів в приміщеннях закладу освіти та на прилеглий території;

- впровадження в дію комплексних заходів щодо захисту працюючого персоналу, вчителів, забезпечення сталого функціонування закладу освіти;

- уточнення Плану реагування та взаємодії у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації;

- проведення комплексу першочергових заходів щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації в приміщеннях закладу освіти та на прилеглий території;

- організація своєчасного оповіщення і інформування працюючого персоналу, вчителів та учнів про загрозу виникнення надзвичайної ситуації та доведення порядку дій у разі її виникнення.

в) у режимі надзвичайної ситуації:

- оцінка ситуації, визначення межі території, на якій виникла надзвичайна ситуація, підготовка пропозицій щодо організації проведення першочергових невідкладних аварійно-рятувальних та інших робіт та необхідності залучення додаткових спеціалізованих сил цивільного захисту;

- здійснення керівництва діями підпорядкованих формувань цивільного захисту закладу освіти;

- організація проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, пов'язаних з локалізацією та ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій, із залученням необхідної кількості спеціалізованих служб та формувань цивільного захисту міста;

- організація робіт, спрямованих на всебічне забезпечення сталого функціонування закладу освіти ;

- інформування вищестоящих органів управління щодо рівня надзвичайної ситуації та вжитих заходах, пов'язаних з реагуванням на цю ситуацію;

г) у режимі надзвичайного стану:

- здійснення заходів, передбачених Законом України «Про правовий режим надзвичайного стану».

5. Оцінка (аналіз) природного (топографічного), техногенного та екологічного стану місцевості (території) розташування об'єкта, наявності потенційно небезпечних об'єктів і можливого характеру, пов'язаних з ними надзвичайних ситуацій.

Ймовірні надзвичайні ситуації, що можуть виникнути на території, де розташований заклад освіти, з урахуванням фізико-географічних особливостей, аналізу довготривалих спостережень за епідеміологічною, метеорологічною обстановкою, наявності близько розташованих потенційно-небезпечних об'єктів, в зону ураження яких потрапляють учасники навчально-виховного процесу закладу освіти, а саме:

- пожежа в приміщеннях закладу освіти;
- інфекційні захворювання, епідемії;
- стихійні лиха, що спричиняються небезпечними явищами природи (снігові бурі, смерчі, урагани).
- землетрус силою до 5 балів за шкалою Ріхтера;
- забруднення приміщення ртуттю або її парами;
- надзвичайні ситуації соціального характеру.

РОЗДІЛ II

Оцінка (аналіз кількісного і якісного складу) об'єкта цивільного захисту з урахуванням розташування його складових на місцевості (території), вірогідність надзвичайної ситуації на самому об'єкті і на території його розташування, оцінка зовнішніх і внутрішніх факторів, що будуть полегшувати або затрудняти організацію та ведення цивільного захисту об'єкта і що потрібно зробити, щоб усунути або зменшити вплив негативних факторів

1.Оцінка закладу освіти, як об'єкта цивільного захисту з урахуванням розташування його складових на території.

Розташування закладу освіти.

Будівлі Броварського ліцею № 11 розташовані в м. Бровари Київської області, за адресами:

- вул. М.Лагунової, 17-а;
- вул. М.Лагунової,6;
- вул. Київська, 306-а;
- вул. Київська,1.

на відстані 100-500 м пролягає автомобільна дорога Київ-Чернігів, по якій можуть транспортуватися небезпечні вантажі.

Приміщення Броварського ліцею № 11 представляють собою:

- вул. Лагунової, 17-а: двоповерхова цегляна будівля з перекриттям із залізобетонних плит. Покрівля даху – металопрофіль. Загальна площа складає 2077,0 кв. м, висота 3,5 м.
Водопостачання води холодної та теплопостачання – централізоване, водопостачання води теплої - індивідуальне.
- вул. Лагунової, 6: одноповерхова цегляна будівля з перекриттям із балок. Покрівля даху – металопрофіль. Загальна площа складає 128,9 кв. м, висота – 2,5 м.
Водопостачання води холодної – централізоване, водопостачання води теплої та теплопостачання – індивідуальне.
- вул. Київська, 306-а: одноповерхова цегляна будівля з перекриттям із балок. Покрівля даху – шифер. Загальна площа складає 400 кв. м, висота – 2,5 м.
Водопостачання води холодної та теплопостачання – централізоване.
- вул Київська, 1: одноповерхова цегляна будівля з перекриттям із балок. Покрівля даху – металопрофіль. Загальна площа складає 586,4 кв. м, висота – 3,5 м.
Водопостачання води холодної – централізоване, теплопостачання - індивідуальне.

Енергопостачання закладу освіти здійснюється від міської енергосистеми, підземними кабелями до елементів закладу освіти. Загальна потужність, що споживається навчальним закладом в рік (в середньому) складає 50575 кВт.

Під'їзні шляхи до закладу освіти здійснюються з вулиць Чорних Запорожців, Київської та Марії Лагунової;

У закладі освіти налічується:

- педагогічні працівники – 27 осіб;

- працівники адміністративно-господарської частини - 66 осіб;

- учні та вихованці – _____ осіб.

Захисні споруди.

Під навчальним корпусом (вул. Марії Лагунової, буд. 17 А) розміщено підвальні приміщення площею 1094,86 кв. м, які пристосовані під найпростіше укриття.

Мережі зв'язку.

Начальником цивільного захисту Броварського ліцею № 11 для організації взаємодії через міську автоматизовану телефону мережу підтримується зв'язок з керівними та аварійними службами:

Управління освіти і науки Броварської міської ради: 5-14-81;

Броварська міська рада: (секретар) 4-02-53;

Відділ з питань НС та ЦЗН виконавчого комітету Броварської міської ради: 5-11-70;

Броварський РВ ГУ СБ України у м. Києві та Київській області: 6-24-00; 5-10-88;

Броварський РВ ГУ НП в Київській області: 5-34-04 (черговий); 4-04-80;

ГУ МНС України в Київській області 10-ПДПЧ м. Бровари: 5-00-56 (черговий);

Управління експлуатації та ремонту житлового фонду: 5-20-89

Управління водопровідно-каналізаційного господарства: 5-35-38

Управління експлуатаційного газового господарства: 5-04-41 (аварійно-диспетчерська служба);

Управління комунального господарства: 5-40-75;

Районні електричні мережі: 5-44-41;

Оперативно-рятувальна служба ГУ ДСУ з НС: 101;

Правоохоронні органи: 102; 5-14-27;

Швидка медична допомога: 103;

Оперативно-диспетчерська служба ПАТ «Київоблгаз»: 104.

Порядок отримання інформації і організація оповіщення про надзвичайні ситуації.

Інформацію про загрозу та виникнення НС техногенного характеру (радіоактивного забруднення місцевості, хімічного зараження, вибуху, промислових пожеж, в епіцентрі яких може опинитися територія закладу освіти, транспортної аварії, аварії на енергетичних та комунальних системах життєзабезпечення) та природного походження (метеорологічних, агрометеорологічних, гідрологічних небезпечних явищ, природних пожеж та епідеміологічних спалахів) керівництво закладу освіти може отримати від:

керівного складу управління з питань НС та ЦЗН і охорони праці по телебаченню та міській радімережі (перед повідомленням подається команда «**УВАГА ВСІМ !**»);

начальника Управління освіти і науки Броварської міської ради;

через включення електричних сирен та звукових сигналів .

Оповіщення постійного складу та учнів закладу освіти здійснюється за допомогою електричного дзвоника (звукові сигнали відповідної тривалості та періодичності) або через чергових.

2. Висновки з оцінки обстановки та порядок дій у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру

Вплив на територію розташування закладу освіти у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру можливий у наслідок:

- виникнення пожежі у приміщеннях закладу освіти або на території, що прилягає до закладу освіти;

- стихійних лих, що спричиняються небезпечними явищами природи (смерчі, урагани сильні морози, снігові замети та інші.);

- землетрусу силою до 5 балів за шкалою Ріхтера;

- виявлення вибухового пристрою в приміщеннях закладу освіти та прилеглий території;

- повідомлення про мінування приміщень закладу освіти;
- захоплення заручників з числа працівників та слухачів закладу освіти.

2.1. Порядок дій у разі виникнення пожежі

Необхідно провести наступні заходи:

- негайно зателефонувати за номером **101 (за необхідністю 102, 103, 104)** і викликати пожежну службу та евакуювати учнів, вихованців, працівників у безпечне місце згідно зі схемою евакуації;
- організувати гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння до прибуття пожежного розрахунку;
- організувати винесення майна в безпечне місце та організувати надійну його охорону, вимкнути загальний рубильник електричної мережі та перекрити загальний вентиль газопостачання;
- проконтролювати, щоб усі учні, вихованці, працівники були евакуйовані із зони пожежі в безпечне місце розміщення;
- у разі необхідності організувати і спрямувати роботу формувань ЦЗ на конкретне виконання обов'язків за призначенням (ланка пожежогасіння – локалізація пожежі, ланка ОГП – оточення місця пожежі, медична ланка – здійснення допомоги постраждалим і направлення у лікувальні заклади);
- організувати зустріч пожежних підрозділів та вказати маршрут руху до місця пожежі;
- під час рятування потерпілих із приміщення, що горить, і гасіння пожежі дотримуватися таких **правил пожежної безпеки**:
 - перш ніж увійти в приміщення, охоплене полум'ям, накритися з головою мокрою ковдрою;
 - відчиняти двері в задимлене приміщення обережно, щоб запобігти спалаху полум'я від швидкого припливу свіжого повітря; відчиняючи двері, знаходитися з боку ходу дверного полотна;
 - у сильно задимленому приміщенні рухатися зігнувшись або поповзом;
 - для захисту від чадного газу дихати через зволожену тканину;
 - якщо на вас зайнявся одяг, потрібно лягти на землю і перекочуючись збити полум'я; бігти не можна — це ще більше роздмухує полум'я;
 - побачивши людину в одязі, що горить, накиньте на неї пальто, плащ або покривало і щільно притисніть, на місце опіку накладіть пов'язку і відправте потерпілого до медичного закладу;
 - якщо горить електропроводка, то спершу треба виключити рубильник, а потім гасити полум'я;
 - виходити із зони пожежі слід у навітряний бік.

2.2. Порядок дій у разі снігових бур, ураганів, смерчів та інших стихійних лих (під час освітнього процесу).

Отримавши повідомлення «**Увага! Говорить управління з питань надзвичайних ситуацій та ЦЗН і ОП (штаб з ліквідації НС)**».

Наприклад: *Громадяни! Очікується ураганний вітер, понад 30 м/с. Закрийте щільно двері, вікна (ставні), дахові (вентиляційні) люки; з дахів, балконів заберіть предмети, які можуть бути скинуті вниз і спричинити людям травми поривами вітру. Предмети, які знаходяться на подвір'ях, закріпити, або занести їх у приміщення; загасити вогонь.*

Якщо ураган застав вас на вулиці, сховайтесь у ближньому міцному будинку, заглибленому приміщенні, природному сховищі.

Ураган може супроводжуватись зливою. Стережіться ситуацій, при яких зростає можливість ураження блискавкою. Не ховайтесь під окремо стоячими деревами, не підходьте до опор ліній електропередач»

- організувати виконання необхідних запобіжних заходів:

1. Уточнити в Управлінні освіти і науки (за телефоном 5-14-81) та в відділі НС та ЦЗН виконавчого комітету Броварської міської ради (за телефоном 5-11-70) питання про можливість відправки учнів по домівкам;

2. За необхідністю:

- укріпити окремі елементи будинку закладу освіти;
- провести додаткову герметизацію приміщень;
- підготувати засоби аварійного освітлення;
- забезпечити запас питної води, продуктів харчування;
- на час бурі або інших стихійних лих заборонити вихід із приміщення;

У разі необхідності організувати і спрямувати роботу формувань ЦЗ на конкретне виконання обов'язків за призначенням.

2.3. *Порядок дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій епідеміологічного характеру* (виникнення і поширення групових та масових інфекційних захворювань):

Необхідно провести наступні заходи:

- проінформувати Броварське районне управління Головного управління Держспоживслужби у Київській області і забезпечити виконання їх рекомендацій;
- доповісти начальнику Управління освіти і науки про ситуацію що сталася (за телефоном 6-11-15);

- посилити контроль за учнями, вихованцями та станом їхнього здоров'я з метою активного виявлення хворих;

- дотриманням правил особистої гігієни й протиепідемічного режиму;

- у разі нездужання учня, вихованця або працівника закладу освіти негайно ізолювати його від оточуючих та організувати його обстеження фахівцями лікувально-профілактичного закладу;

- забезпечити захист продуктів харчування та питної води від зараження;

- у разі необхідності щоденно проводити дезінфікування приміщень, звернути особливу увагу на побутові об'єкти;

- щоденно доповідати начальнику управління освіти і науки про захворюваність в навчальному закладі;

У разі необхідності організувати і спрямувати роботу медичної ланки по виконанню рекомендованих заходів Броварського районного управління Головного управління Держспоживслужби у Київській області.

2.4. *Порядок дій у разі землетрусу.*

У випадку землетрусу у м. Бровари заклад освіти може потрапити у 5-ти бальну зону землетрусу.

Ознаки близького землетрусу:

- запах газу, де раніше цього не відзначалось;
- тривога птахів та домашніх тварин;
- іскри між близько розташованими електричними дротами;
- блакитне освітлення внутрішньої поверхні будинків.

Основні заходи, які підлягають негайному виконанню:

- необхідно діяти негайно, як тільки відчуєте коливання ґрунту або споруди закладу освіти, головна небезпека, яка вам загрожує - це предмети і уламки, що падають;

- швидко провести евакуацію людей зі всіх приміщень закладу освіти та відійти від нього на відкрите місце;

- негайно залиште кутові кімнати, якщо ви перебуваєте вище другого поверху;

- негайно перейдіть у більш безпечне місце, - якщо ви перебуваєте у приміщенні, станьте в отворі внутрішніх дверей або у кутку кімнати, подалі від вікон і важких предметів;

- віддаліться від високих споруд, шляхопроводів, мостів та ліній електропередач;

- під час проведення евакуації людей з приміщень закладу освіти головним завданням вважати недопущення виникнення паніки серед учнів та працівників під час практичного здійснення цих заходів;

У разі необхідності організувати і спрямувати роботу формувань ЦЗ на конкретне виконання обов'язків за призначенням.

2.5. Порядок дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій соціального характеру.

Саме завдяки своєму функціональному призначенню навчальний заклад може стати місцем де ймовірно може статися:

- виявлення вибухового пристрою в приміщеннях та прилеглий території;
- отримання повідомлення про мінування приміщень закладу освіти
- захоплення заручників з числа учнів, вчителів та працівників закладу освіти.

Виявлення вибухового пристрою в приміщеннях закладу освіти та прилеглий території.

З метою попередження вибуху та встановлення наявності вибухового пристрою необхідно:

- бути уважними та звертати увагу на покинуті речі (валізи, сумки, пакунки, парасольки тощо);
- звернути увагу на ділянки свіжоскопаної землі навколо закладу освіти, свіжо поштукатуреної або свіжо пофарбованої стіни будівлі;
- не приймати від сторонніх осіб подарунків, квітів, поштових посилок.

При виявленні вибухового пристрою або підозрілих речей необхідно:

- зберігати спокій;
- негайно повідомити про знахідку у Броварський відділ поліції та ДСНС України у Київській області за телефонами **102 і 101** і сповістити про ситуацію, що виникла;
- доповісти в управління з питань НС та ЦЗН і охорони праці про ситуацію, виникла;
- доповісти начальнику управління освіти і науки;
- не користуватись запальничками, іншими джерелами відкритого вогню, також предметами, що можуть його утворювати;
- не торкатись до підозрілих речей руками або іншими речами;
- у жодному разі не намагатися переміщувати вибуховий пристрій (підозрілий предмет) або змінювати його положення;
- залишити місце, де виявлено підозрілий предмет, при можливості організувати охорону на безпечній відстані.

№ з/п	Тип вибухового пристрою (підозрілої речі)	Безпечна відстань
1	Ручна граната	Не менш ніж 200 метрів
2	Тротилова шашка	Не менш ніж 50 метрів
3	Банка ємністю 0,33 літра	Не менш ніж 60 метрів
4	Валіза (кейс)	Не менш ніж 230 метрів
5	Дорожня валіза	Не менш ніж 350 метрів
6	Автомобіль типу «Жигулі»	Не менш ніж 460 метрів
7	Автомобіль типу «Волга»	Не менш ніж 580 метрів
8	Мікроавтобус	Не менш ніж 920 метрів

- організувати і провести евакуацію учнів, вихованців і працівників закладу освіти у безпечне місце розміщення у відповідності до Плану евакуації,

- під час проведення евакуації людей з приміщень закладу освіти головним завданням вважати недопущення виникнення паніки серед дітей та працівників під час практичного здійснення цих заходів;

- організувати (за необхідності) евакуацію документації, обладнання, комп'ютерної техніки та майна у безпечне місце та організувати надійну його охорону;
- організувати і спрямувати роботу формувань ЦЗ на конкретне виконання обов'язків за призначенням.

Отримання повідомлення про мінування приміщень закладу освіти.

Терористи намагаються розмістити вибухові пристрої у найбільш уразливих місцях, де зможуть завдати найбільшої шкоди населенню.

До таких місць, як правило, належать:

- автомобілі;
- входи, внутрішні двори, підсобні приміщення адміністративних і житлових будинків, складських приміщень;
- урни для сміття, інженерні комунікації в місцях масового перебування людей;

В окремих випадках вибуховий пристрій може бути замаскований у поштових посиленнях (посилки, конверти), букетах квітів, подарунках тощо.

Також до ознак підозрілих предметів, що можуть бути вибуховими пристроями можна віднести:

- електричні дроти, що виходять з невідомого предмета, антени, лампочки на його поверхні, хід годинника, що прослуховується;
- залишені предмети побутового призначення (валізи, сумки, гаманці, дитячі іграшки, ручні ліхтарики тощо);
- предмети, що знаходяться в не призначених для цього місцях (наприклад, велика дитяча іграшка біля вхідних дверей);
- предмети з прикріпленими до них мобільними телефонами, радіостанціями, акумуляторами.

Слід пам'ятати, що вибухова речовина може бути різноманітного виду та мати різні властивості.

Основні заходи, які підлягають негайному виконанню:

- сповістити чергового Броварського відділу поліції, за телефоном **102** (цілодобово);
- зателефонувати за номером **101** і сповістити диспетчера ГУ МНС України в Київській області 10-ПДПЧ м. Бровари про ситуацію, що виникла;
- доповісти в відділ з питань НС та ЦЗН виконавчого комітету Броварської міської ради про ситуацію, що виникла;
- доповісти начальнику Управління освіти і науки про ситуацію, що виникла (за телефоном 5-14-81);
- у разі необхідності увімкнути аварійне освітлення;
- організувати і провести евакуацію учнів, вихованців та працюючого персоналу у безпечне місце розміщення у відповідності до Плану евакуації;
- під час проведення евакуації людей з приміщень закладу освіти головним завданням вважати недопущення виникнення паніки серед дітей та працівників під час практичного здійснення цих заходів.

Захоплення заручників з числа учнів, вихованців та працівників закладу освіти.

Якщо ви опинились у будинку (приміщенні, території) захопленому терористами, але не були ними знайдені, необхідно:

- зберігати спокій та намагатись уникнути контакту з терористами;
- як можна тихіше повідомити правоохоронні, органи про терористичну атаку, а також про своє місце знаходження чергового Броварського відділу поліції за телефоном **102**, (цілодобово);
- доповісти в відділ з питань НС та ЦЗН виконавчого комітету Броварської міської ради про ситуацію, виникла;
- доповісти начальнику управління освіти і науки про ситуацію, що виникла (за телефоном 5-14-81);

- не наближатись до дверей та вікон;
- чітко виконувати інструкції та команди правоохоронців;
- сховати свої документи та візитні картки.

3. Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру

Надзвичайна ситуація **воєнного характеру** – виникає через застосування звичайної зброї або зброї масового ураження, під час якого виникають вторинні чинники ураження населення.

При першій можливості покиньте разом із сім'єю небезпечну зону. Необхідно взяти із собою всі документи, коштовні речі та цінні папери.

Підготовку до можливого перебування у зоні надзвичайної ситуації доцільно починати завчасно. Необхідно підготувати «екстрену валізку» з речами, які можуть знадобитись при знаходженні у зоні НС або при евакуації у безпечні райони.

Дії в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру

Необхідно:

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;
- завжди мати при собі документ (паспорт), що засвідчує особу, відомості про групу крові свою та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);
- знати місце розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи, у місцях частого відвідування (магазини, базар, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності намагатися якнайменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та у малознайомих місцях;
- при виході із приміщень, пересуванні сходами багатоповерхівок або до споруди цивільної оборони (сховища) дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви. Пропускати вперед та надавати допомогу жінкам, дітям, літнім людям та інвалідам, що значно скоротить терміни зайняття укриття;
- уникати місць скупчення людей;
- не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покинути цей район;
- посилити увагу і за можливості також залишити цей район у разі появи засобів масової інформації сторони-агресора;
- про людей, які не орієнтуються на місцевості, розмовляють з акцентом, мають нехарактерну зовнішність, здійснюють протиправні і провокативні дії, здійснюють незрозумілу роботу тощо – негайно поінформувати органи правопорядку, місцеву владу, військових;
- у разі потрапляння у район обстрілу – сховатись у найближчу захисну споруду цивільної оборони, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу споруд цивільного захисту, сховища й укриття – ляжте на землю головою в бік, протилежний вибухам. Голову слід прикрити руками (за наявності для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;

- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Визвати швидку допомогу, представників ДСНС України, органів правопорядку, за необхідності – військових;

- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо), слід постаратися з'ясувати та зберегти якнайбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що ви самі або близькі вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

Не рекомендується:

- підходити до вікон, якщо почуєте постріли;
- спостерігати за ходом бойових дій;
- стояти чи перебігати під обстрілом;
- конфліктувати з озброєними людьми;
- носити армійську форму або камуфльований одяг;
- демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;
- підбирати покинуті зброю та боєприпаси.

Підготовка оселі:

- нанести захисні смуги скочу (паперу, тканини) на віконне скло для підвищення його стійкості до вибухової хвилі та зменшення кількості уламків і уникнення травмування у разі його пошкодження;
- по можливості обладнайте укриття у підвалі, захистіть його мішками з піском, передбачте наявність аварійного виходу;
- при наявності земельної ділянки обладнайте укриття на такій відстані від будинку, яка більше його висоти;
- забезпечте оселю запасами питної та технічної води;
- зробіть запас продуктів тривалого зберігання;
- додатково укомплектуйте домашню аптечку засобами надання першої медичної допомоги;
- підготуйте (закупіть) засоби первинного пожежогасіння;
- підготуйте ліхтарики (комплекти запасних елементів живлення), газові лампи та свічки на випадок відключення енергопостачання;
- підготуйте (закупіть) прилади (примус) для приготування їжі у разі відсутності газу і електропостачання;
- підготуйте необхідні речі та документи на випадок термінової евакуації або переходу до захисних споруд цивільної оборони або інших сховищ (підвалів, погребів тощо);
- особистий транспорт тримайте у справному стані із запасом палива для виїзду з небезпечного району;
- при наближенні зимового періоду необхідно продумати питання щодо обігріву оселі у випадку відключення централізованого опалення.

Правила поведінки в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру

Необхідно:

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;
- завжди мати при собі документ (паспорт), що засвідчує особу, відомості про групу крові свою та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);
- знати місце розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи, у місцях частого відвідування (магазини, базар, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності намагатися якнайменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та у малознайомих місцях;

- при виході із приміщень, пересуванні сходами багатоповерхівок або до споруди цивільної оборони (сховища) дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви. Пропускати вперед та надавати допомогу жінкам, дітям, літнім людям та інвалідам, що значно скоротить терміни зайняття укриття;
- уникати місць скупчення людей;
- не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покинути цей район;
- посилити увагу і за можливості також залишити цей район у разі появи засобів масової інформації сторони-агресора;
- про людей, які не орієнтуються на місцевості, розмовляють з акцентом, мають нехарактерну зовнішність, здійснюють протиправні і провокативні дії, здійснюють незрозумілу роботу тощо – негайно поінформувати органи правопорядку, місцеву владу, військових;
- у разі потрапляння у район обстрілу – сховатись у найближчу захисну споруду цивільної оборони, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу споруд цивільного захисту, сховища й укриття – ляжте на землю головою в бік, протилежний вибухам. Голову слід прикрити руками (за наявності для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;
- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Визвати швидку допомогу, представників ДСНС України, органів правопорядку, за необхідності – військових;
- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо), слід постаратися з'ясувати та зберегти якнайбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що ви самі або близькі вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

Не рекомендується:

- підходити до вікон, якщо почуєте постріли;
- спостерігати за ходом бойових дій;
- стояти чи перебігати під обстрілом;
- конфліктувати з озброєними людьми;
- носити армійську форму або камуфльований одяг;
- демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;
- підбирати покинуті зброю та боєприпаси.

РОЗДІЛ III

Порядок виконання заходів та дій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру

У разі загрози виникнення надзвичайної ситуації проводяться:

- оповіщення і збір керівного складу та командирів формувань ЦЗ, організація чергування відповідальних посадових осіб;
- отримання інформації про обстановку і характер можливої надзвичайної ситуації від органів виконавчої влади, міського управління освіти і науки, підпорядкованих структурних підрозділів, взаємодіючих установ, організацій, підприємств;

- уточнення порядку оповіщення та інформування учасників навчально-виховного процесу та працівників закладу освіти;
- перевірка готовності технічних засобів оповіщення і зв'язку, підготовка до їх практичного застосування;
- приведення у готовність до виконання завдань за призначенням та перевірка укомплектованості особовим складом, засобами захисту, зв'язку та обладнанням комісії з питань надзвичайних ситуацій та формувань цивільного захисту закладу освіти;
- проведення організаційних, технічних, медичних, протипожежних, інженерних та інших запобіжних заходів направлених на підвищення стійкості функціонування закладу освіти та недопущення необґрунтованих матеріальних збитків у разі надзвичайної ситуації;
- уточнення порядку управління та організація взаємодії у разі виникнення надзвичайної ситуації.

У разі виникнення надзвичайної ситуації проводяться:

- оповіщення і збір керівного складу та командирів формувань ЦЗ, організація цілодобового чергування відповідальних посадових осіб;
- оповіщення та інформування учасників освітнього процесу та працівників закладу освіти про обстановку, що виникла в наслідок надзвичайної ситуації та порядок їх дій в осередках ураження;
- проведення комплексу практичних заходів щодо негайного захисту учасників освітнього процесу та працівників закладу освіти з одночасним залученням особового складу формувань цивільного захисту закладу освіти та міських спеціалізованих служб до проведення рятувальних та інших невідкладних робіт з питань локалізації та ліквідації надзвичайної ситуації;
- постійне інформувати відділ з питань НС та ЦЗН виконавчого комітету Броварської міської ради про реальну обстановку, прийняті рішення та хід проведення практичних заходів (робіт) щодо локалізації та ліквідації надзвичайної ситуації.

РОЗДІЛ IV

Сили, що залучаються до проведення заходів, у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру

У разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій на території закладу освіти для проведення практичних заходів (робіт) щодо локалізації та ліквідації надзвичайної ситуації планується залучити власні формування ЦЗ, органи управління, сили та засоби районних спеціалізованих служб цивільного захисту і структурні підрозділи ГУ МНС України в Київській області.

Для виконання завдань щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру у навчальному закладі сформовані об'єктові формування ЦЗ, загальною чисельністю 20 осіб:

- ланка оповіщення і зв'язку (4 особи)
- медична ланка (3 особи)
- ланка пожежогасіння (7 осіб)
- ланка охорони громадського порядку (6 осіб)

Термін готовності до дій за призначенням об'єктових формувань ЦЗ:

- у робочий час – Ч+ 00.30;
- поза робочий час - Ч+ 01.30.

Для проведення заходів (робіт), пов'язаних з рятуванням потерпілих, наданням їм першої медичної допомоги, гасінням пожежі, укріпленням та обрушенням (у разі необхідності) конструкцій, демеркуризацією речовин, які вміщують сполуки ртуті та дегазацією інших хімічно-небезпечних речовин планується залучити:

- підрозділи ДСНС України у Київській області - **101** ;

- служба охорони громадського порядку - **102**;
- медична служба - **103**;
- Оперативно-диспетчерська служба ПАТ «Київоблгаз»: - **104**.

Наведені вище формування цивільного захисту залучаються по необхідності для проведення заходів (робіт) в інтересах закладу освіти.

РОЗДІЛ V

Організація забезпечення заходів і дій органів управління, сил та засобів цивільного захисту закладу освіти, що залучаються до ліквідації наслідків надзвичайної ситуації

Для виконання рятувальних та інших невідкладних робіт особовий склад формувань цивільного захисту закладу освіти забезпечений:

1. Протирадіаційне та протихімічне забезпечення

Із засобів індивідуального захисту органів дихання є в наявності:

- ватно-марлеві пов'язки в кількості – 120 шт.,
- протигази: - 2 шт.,
- респіратори - _шт.

Із засобів індивідуального захисту шкіри є в наявності:

- загальновійськовий захисний костюм (ЗЗК) – комплекти - _шт.

2. Протипожежне забезпечення

а) первинними засобами пожежогасіння:

- вогнегасники порошкові – 48 шт.,
- вогнегасники вуглекислотні – 12 шт.,
- ящиків з піском - 4 шт.;

б) ручним пожежним інструментом:

- лом - 10 шт.,
- лопати - 12 шт.;

в) обладнано місця із внутрішніми пожежними кранами та рукавами - немає.

г) пожежний гідрант - немає.

3. Медичне забезпечення

засоби для надання першої медичної допомоги:

- бинт;
- вата;
- настойка валеріани;
- валідол №10;
- корвалол;
- розчин аміаку;
- перекис водню;
- розчин бр. зелений;
- розчин йоду;
- валокордин;
- фестал.

4. Організація забезпечення продуктами харчуванням і питною водою.

Забезпечення продуктами харчування персоналу закладу освіти та учнів, які укриваються у приміщеннях закладу освіти, здійснюється працівниками їдальні.

Запас питної води створюється в герметичних ємностях, що виставляються в у підвальних приміщеннях закладу та навчальних кабінетах закладу освіти. Організовується порядок видачі питної води та її дозування.

5. Забезпечення охорони громадського порядку та охорони матеріальних цінностей включає забезпечення організованості серед постійного персоналу та учнів

закладу освіти, оточення осередку надзвичайної ситуації та організація регулювання руху піших колон і міських спеціалізованих сил цивільного захисту на території закладу освіти.

Можливості закладу освіти щодо забезпечення охорони громадського порядку при виконанні заходів щодо локалізації та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації:

- для оточення місця виникнення надзвичайної ситуації, дотримання вимог безпеки та недопущення до осередку надзвичайної ситуації сторонніх осіб залучаються - ланка охорони громадського порядку;

- виставлення постів на маршрутах екстреної евакуації у коридорах та приміщеннях закладу освіти (виведення пішим порядком) та регулювання напрямків руху;

- охорона матеріальних цінностей закладу освіти: постійним складом.

6. Організація екстреної евакуації (тимчасового виведення) у безпечні райони розміщення здійснюється класами під керівництвом вчителів із залученням автотранспорту (за наявності транспортних засобів, що надаються навчальному закладу від автотранспортних підприємств міста) або пішим порядком.

Тимчасове розміщення евакуйованих педагогічних працівників і учнів проводиться у заздалегідь спланованих та затверджених місцях безпечного розміщення, а саме:

- на території закладу.

РОЗДІЛ VI

Організація управління та взаємодії органів управління, сил та засобів цивільного захисту закладу освіти, що залучаються до ліквідації наслідків надзвичайної ситуації

Управління – це здійснення постійного керівництва начальником цивільного захисту закладу освіти діями сил і засобів формувань цивільного захисту, в організації і направленні їх зусиль на успішне і своєчасне виконання практичних заходів щодо локалізації та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Основою управління є рішення начальника цивільного захисту закладу освіти.

Він управляє підлеглими силами формувань ЦЗ особистим спілкуванням і через штаб з ліквідації НС (групу управління) за допомогою технічних засобів зв'язку та через посильних.

Управління заходами та діями органів управління, сил та засобів цивільного захисту формувань ЦЗ закладу освіти у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації техногенного, природного та соціального характеру здійснюється з пункту управління закладу освіти, розташованого в кабінеті директора, або приміщенні, де розміщується робоча група та особовий склад комісії з питань надзвичайних ситуацій, а при необхідності з укриття.

З отриманням повідомлення про загрозу виникнення надзвичайної ситуації:

до „Ч” + 00.40 (2.00) – приводиться у готовність система управління:

- оповіщається та збирається робоча група та особовий склад комісії з питань надзвичайних ситуацій;

- перевіряється всі види зв'язку для забезпечення управління силами і засобами цивільного захисту закладу освіти та взаємодії з спеціалізованими службами цивільного захисту міста;

- організовується і забезпечується всіма видами зв'язку відповідальні посадові особи з числа керівного складу, що призначені на цілодобове чергування;

- **уточнюються:**

- порядок виконання основних заходів цивільного захисту закладу освіти у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

- організація управління та взаємодії у разі загрози або виникненні надзвичайних ситуацій;

- сили і засоби для проведення своєчасної евакуації учасників навчально-виховного процесу та матеріальних цінностей закладу освіти;
- порядок отримання інформації про стан техногенної та природної небезпеки, що прогнозується на території закладу освіти.

З отриманням повідомлення про виникнення надзвичайної ситуації:

до „Ч” + 00,40 (2.00) у відповідності до основних заходів *Плану реагування на надзвичайні ситуації закладу освіти у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій* проводяться наступні заходи:

- оповіщення та збір керівного та командирів формувань цивільного захисту;
- вводиться цілодобове чергування з числа посадових осіб керівного складу;
- вживаються заходи щодо всебічного захисту учасників навчально-виховного процесу;
- організовується проведення рятувальних та інших невідкладних робіт спрямованих на локалізацію та ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації;
- встановлюється взаємодія з органами управління та силами цивільного захисту міста;
- організовується збір, аналіз, узагальнення та передача інформації щодо виду, характеру та масштабів надзвичайної ситуації;
- організовується своєчасне інформування керівного складу управління з питань НС та ЦЗН і охорони праці виконавчого комітету Броварської міської ради про ситуацію, що виникла та начальнику Управління освіти і науки Броварської міської ради щодо прийнятих рішень і вжитих практичних заходів з питань ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Управління, зв'язок, оповіщення та взаємодія організовується з використанням мереж мобільного зв'язку, міської та міжміської АТС.

Отримання відповідних сигналів, команд, розпоряджень і повідомлень здійснюється на місцевому і регіональному каналах радіомовлення і телебачення.

Порядок подання доповідей та інформації в управління з питань НС та ЦЗН виконавчого комітету Броварської міської ради та начальнику управління освіти і науки Броварської міської ради здійснюється у відповідності до вимог Табеля термінових донесень, а при виникненні надзвичайної ситуації – **негайно**.

АЛГОРИТМ ДІЙ
учасників освітнього процесу Броварського ліцею № 11
Броварської міської ради Броварського району Київської області
за сигналами оповіщення цивільного захисту

1. Превентивні (попередні) заходи:

У закладі мають бути створені відповідні умови та проведені попередні заходи з підготовки всіх учасників освітнього процесу, а саме:

1.1. Ознайомлення всіх учасників освітнього процесу з місцем розташування найпростішого укриття цивільного захисту, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому.

1.2. Захисну споруду облаштована всім необхідним: учасники освітнього процесу забезпечені місцями для сидіння (лежання), питною водою, одноразовим посудом, туалетом, медичними аптечками.

1.3. Всі учасники освітнього процесу заздалегідь треновані та досконально знають свої дії за сигналами тривоги і під час заповнення захисної споруди (визначити маршрут та напрямок руху, своє місце в захисній споруді, виконувати команди старшого. Місце для кожного класу (групи) визначається під час тренувальних навчань і не змінюється); Обговорення необхідних речей, які учасники освітнього процесу повинні взяти із собою в укриття.

1.4. Розподіл учасників освітнього процесу в укриттях із урахуванням місткості та розташування. – кожен вихованець закладу дошкільної освіти та учень молодших класів повинен мати при собі записку (в кишені або нашивку на одязі) з інформацією (ППІ, домашня адреса, вік, ППІ батьків, контактні телефони).

1.5. Встановлення покажчиків напрямку руху до укриття для швидкого та безпечного переміщення.

1.6. Почувши сигнал оповіщення необхідно організувати переміщення учасників освітнього процесу у супроводі з вчителем або відповідальною особою, яка після завершення небезпеки та оголошення відміни сигналу організує повернення учасників освітнього процесу до запланованих заходів, а також перевірятиме наявність учнів в укритті та у приміщеннях закладу освіти після завершення небезпеки.

2. Дії у випадку отримання сигналу небезпеки:

2.1. Заходи за сигналом «Повітряна тривога» під час проведення навчальних занять.

Сигнал тривоги передається через систему оповіщення, регіональне радіо та телебачення, а також на встановлений на телефоні застосунок «Повітряна тривога». Заповнення захисної споруди здійснюється за відповідно визначеним звуковим сигналам, який, у разі потреби, може активуватися особою, відповідальною за оповіщення в закладі освіти.

2.2. Вчитель має миттєво сповістити учнів (словесно) про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації та припинити навчальне заняття.

2.3. Педагогічний працівник (класний керівник, вихователь групи, вчитель-предметник, керівник гуртка) нагадує дітям про головну мету та правила евакуації: не говорити, не бігти, не штовхатися, не повертатися.

2.4. Педагогічний працівник бере з собою класний журнал, свої особисті речі, очолює групу дітей і визначеним маршрутом рухається разом з ними в захисну споруду.

2.5. Закріплені за кожною групою (молодшим класом) працівники закладу допомагають у проведенні евакуації.

2.6. Після прибуття у визначене місце захисної споруди педагогічні працівники перевіряють наявність усіх дітей за списком.

2.7. Учні, які знаходяться на території закладу під час сигналу оповіщення повинні самостійно рухатися до укриття.

2.8. Вихованці та учні безумовно виконують та дотримуються всіх вказівок педагогів, перебуваючи в захисній споруді не розходяться і залишаються разом з групою (класом).

2.9. У середині захисної споруди відповідальні особи повинні допомогти учасникам освітнього процесу швидко та спокійно зайняти місця.

2.10. Під час перебування в захисній споруді вчителі та відповідальні особи здійснюють необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.

2.11. Черговий працівник закладу перевіряє класи, групи на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу, закриває (при необхідності) двері та вікна; по завершенню перевірки прямує до найближчого укриття.

2.12. Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги, вчителі та відповідальні особи слідкують за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами або групами.

Щодо здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» та статті 57-1 Закону України «Про освіту» здобувачам освіти, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період) були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування) на час особливого періоду гарантується організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників. Забезпечення державних гарантій, визначених частиною першою цієї статті, створення безпечного освітнього середовища, організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) у межах своєї компетенції здійснюють: органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти; заклади освіти, установи освіти, наукові установи, їх засновники; громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які здійснюють благодійну (волонтерську) діяльність.

З огляду на необхідність створення безпечного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти педагогічні та інші працівники Центру розвитку дитини повинні бути готові до здійснення заходів щодо захисту учасників освітнього процесу, особливо вихованців, зокрема їх укриття у захисних спорудах цивільного захисту та евакуаційних заходів, а також неухильного дотримання алгоритму дій під час тривожної сирени. Під час здійснення зазначених заходів керівники, педагогічні та інші працівники закладів дошкільної освіти керуються зокрема Кодексом цивільного захисту України.

**План дій
вихователя Центру розвитку дитини Броварського ліцею № 11
Броварської міської ради Броварського району Київської області
у випадку евакуації за межі закладу**

Отримано сигнал «Увага всім» (звук сирени, сповіщення відповідними мобільними додатками тощо) про надзвичайну ситуацію. Відповідальний сповіщає екстрені служби. Розпочинаємо план евакуації за межі закладу освіти.

Подаємо дітям сигнал про евакуацію. Рахуємо дітей. Беремо тривожну валізу. Евакуюємо дітей по запланованому маршруту. У випадку блокування основного маршруту використовуємо запасний.

Евакуюємо дітей до заздалегідь визначеного місця. Перевіряємо ще раз кількість дітей. У випадку відсутності когось із дітей повідомляємо адміністрацію.

Заспокоюємо дітей. Переконаємося, що діти їдять та п'ють. Повідомляємо інформацію батькам.

Залишайтеся в укритті, доки не отримаєте подальшу інформацію від екстрених служб чи адміністрації закладу.

План дій вихователя у випадку укриття у приміщенні закладу освіти

Перевірте наявність на верхньому одязі дітей бірок з відомостями про дитину, адресою проживання батьків та контактними номерами телефонів

Отримано сигнал «Увага всім» (звук сирени, сповіщення відповідними мобільними додатками тощо)*. Відповідальний оповіщає екстрені служби. Розпочинаємо план евакуації в укриття у приміщенні закладу освіти.

Подаємо дітям сигнал про евакуацію. Рахуємо дітей. Беремо тривожну валізу та супроводжуємо дітей в укриття.

В укритті інструктуємо дітей зайняти позиції відповідно до типу надзвичайної ситуації, заспокоюємо.

Перевіряємо ще раз кількість дітей. У випадку відсутності когось із дітей повідомляємо адміністрацію. Сповіщаємо адміністрацію та батьків про виникнення надзвичайної ситуації.

Заспокоюємо дітей. Переконаємося, що діти їдять та п'ють, якщо це можливо.

Залишайтеся в укритті, доки не отримаєте подальшу інформацію від екстрених служб чи адміністрації закладу.

Дії населення у випадку терористичного акту

При загрозі проведення терористичних актів:

- не піддаватися загальній паніці, заспокоїтися, зібратися з думками, діяти помірковано і виважено;
- прибрати з балконів і лоджій легкозаймисті та паливно-мастильні матеріали, закрити двері на балкони та лоджії, а також вікна, закрити штори на вікнах (це вбереже від осколків скла);
- підготувати бинти, йод, вату та інші необхідні медичні засоби для надання першої медичної допомоги;
- створити необхідний запас харчів і питної води;
- уникати місць масового скупчення людей;
- відправити (бажано) дітей та родичів (осіб похилого віку), до іншого більш безпечного населеного пункту до родичів або знайомих;
- обмежити (по можливості) користування громадським транспортом;
- домовитися з сусідами про взаємодопомогу у разі необхідності;
- підготуватися до екстреної евакуації (скласти в сумку документи, коштовності, гроші та продукти харчування, які швидко не псуються);
- допомогти хворим і похилого віку родичам або сусідам підготуватися до евакуації;
- тримати постійно увімкнену радіоточку, телевізор, радіоприймач, телефон;
- не торкатися у вагоні поїзда, під'їзді або на вулиці нічийних пакетів (сумок), не підпускати до них інших, повідомити про знахідку співробітника поліції;
- у присутності терористів не виказувати своє невдоволення, утриматися від різких рухів, лементу й стогонів;
- при погрозі застосування терористами зброї лягти на живіт, захищаючи голову руками, подалі від вікон, зашкленених дверей, проходів, сходів;
- використати будь-яку можливість для порятунку;
- якщо стався вибух – вжити заходів щодо недопущення пожежі та паніки, надати домедичну допомогу постраждалим;
- намагатися запам'ятати прикмети підозрілих людей і повідомити їх прибулим співробітникам спецслужб;

- тримати у доступному місці перелік телефонів чергових служб МВС, СБУ, ДСНС та місцевого підрозділу з питань цивільного захисту для передачі інформації про загрозу проведення терактів.

Дії під час перестрілки:

- якщо стрілянина застала вас на вулиці, відразу ж ляжте й озирніться, виберіть найближче укриття й проберіться до нього, не піднімаючись у повний зріст. Укриттям можуть служити виступи будинків, пам'ятники, бетонні стовпи або бордюри, канави. Пам'ятайте, що автомобіль – не найкращий захист, тому що його метал тонкий, а пальне – вибухонебезпечне. За першої нагоди сховайтеся у під'їзді будинку, підземному переході, дочекайтеся закінчення перестрілки;

- проводьте заходи для порятунку дітей, за необхідності прикрийте їх своїм тілом. За можливості повідомте про інцидент співробітників поліції;

- якщо в ході перестрілки ви перебуваєте у будинку, – укрийтеся у ванній кімнаті й ляжте на підлогу, тому що перебувати у кімнаті небезпечно через можливість рикошету. Перебуваючи в укритті, стежте за можливим початком пожежі. Якщо пожежа почалася, а стрілянина не припинилася, залиште квартиру й сховайтеся в під'їзді, далі від вікон.

Дії у випадку захоплення літака (автобуса):

- якщо ви виявилися в захопленому літаку (автобусі), не привертайте до себе уваги терористів. Огляньте салон, визначте місця можливого укриття на випадок стрілянини;

- заспокойтеся, спробуйте відволіктися від того, що відбувається, читайте, розгадуйте кросворди;

- зніміть ювелірні прикраси;

- не дивіться в очі терористам, не пересувайтеся по салону та не відкривайте сумки без їхнього дозволу;

- не реагуйте на провокаційну або зухвалу поведінку;

- жінкам у мініспідницях бажано прикрити ноги;

- якщо представники влади почнуть спробу штурму, – лягайте на підлогу між кріслами й залишайтеся там до закінчення штурму;

- після звільнення – негайно залиште літак (автобус), тому що не виключена можливість його замінування терористами й вибуху парів бензину.

«Екстрена валізка»

Екстрена валізка, як правило, - міцний і зручний рюкзак від 25 літрів і більше, що містить необхідний індивідуальний мінімум одягу, предметів гігієни, медикаментів, інструментів, засобів індивідуального захисту та продуктів харчування. Всі речі повинні бути новими (періодично поновлюваними) і не використовуватись у повсякденному житті. Екстрена валіза призначена для максимально швидкої евакуації із зони надзвичайної події – землетрусу, повені, пожежі, у разі загостреної криміногенної обстановки, епіцентру військових дій і т.д. Вантаж у рюкзаку треба укласти рівномірно. Добре мати рюкзак з «підвалом» (нижнім клапаном).

У рюкзак рекомендується покласти:

- копії важливих документів в поліетиленовій упаковці. Заздалегідь зробіть копії всіх важливих документів – паспорта, автомобільних прав, документів на нерухомість, автомобіль і т.д. Документи треба укласти так, щоб у разі необхідності їх можна було швидко дістати. У деяких джерелах рекомендують серед документів тримати кілька фотографій рідних і близьких;
- кредитні картки та готівку. Нехай у вас буде невеликий запас грошей;
- дублікати ключів від будинку і машини;
- карту місцевості, а також інформацію про спосіб зв'язку та умовлене місце зустрічі вашої родини;
- засоби зв'язку та інформації (невеликий радіоприймач з можливістю прийому в УКХ і БМ діапазоні) та елементи живлення до радіоприймача (якщо потрібні);
- ліхтарик (краще кілька) і запасні елементи живлення до нього, сірники (бажано туристичні), запальничку, свічки;
- компас, годинник (перевагу віддавайте водонепроникним);
- багатофункціональний інструмент, що включає лезо ножа, шило, пилку, викрутку, ножиці тощо;
- ніж, сокиру, сигнальні засоби (свисток, фальшфейер і т.д.);
- декілька пакетів для сміття об'ємом 120 літрів. Може замінити намет або тент, якщо розрізати;
- рулон широкого скотчу;
- упаковку презервативів. Презерватив, за необхідності, може використовуватись для захисту від вологи сірників та запальничок, у якості джгута для

зупинки кровотечі, надійного закупорювання ємкостей від комах та піску, перенесення води;

- шнур синтетичний 4-5 мм, близько 20 м;
- блокнот і олівець;
- нитки та голки;
- аптечку першої допомоги. До складу аптечки обов'язково повинні входити: бинти, лейкопластир, вата, йод, активоване вугілля (інтоксикація), парацетамол (жарознижувальний), пенталгін (знеболююче), супрастин (алергія), імодіум (діарея), фталазол (шлункова інфекція), альбуцид (краплі для очей), жгут, шприци тощо; ліки що ви приймаєте (мінімум на тиждень) з описом способу застосування та дози; рецепти; прізвища та мобільні телефони ваших лікарів (слідкуйте за терміном придатності ліків);
- одяг: комплект спідньої білизни (2 пари), шкарпетки бавовняні (2 пари) і вовняні, запасні штани, сорочку або кофту, плащ-дошовик, в'язану шапочку, рукавички, шарф (може знадобитися в найнесподіваніших ситуаціях), зручне, надійне взуття;
- мініпалатку, поліуретановий килимок, спальник (якщо дозволяє місце);
- засоби гігієни: зубну щітку і зубну пасту, невеликий шматок мила, рушник (є такі в упаковці пресовані), туалетний папір, кілька упаковок одноразових сухих та вологих серветок, кілька носових хусток, засоби інтимної гігієни, бритву, манікюрний набір;
- приналежності для дітей (якщо необхідні);
- посуд (краще металевий): казанок, флягу, ложку, кружку;
- запас їжі на кілька днів – все, що можна їсти без попередньої обробки та не займає багато місця, довго зберігається (не швидкопсувні), наприклад: висококалорійні солодощі (чорний шоколад (з горіхами), жменю льодяників), набір продуктів (тушонка, галети, суп-пакети, м'ясні та рибні консерви), якщо дозволяє місце – крупа перлова, гречана, рис довгозернистий, макарони, вермішель, сухі овочеві напівфабрикати, горілка, спирт питний;
- запас питної води на 1-2 дні, який треба періодично оновлювати (вода не повинна бути застоюною).

У літніх людей, інвалідів та дітей є особливі потреби. За необхідності, цей список доповнюється і коригується. З практики загальна вага «Екстреної валізи» не повинна перевищувати 50 кілограмів.

**Алгоритм дій
учасників освітнього процесу при отриманні повідомлення
про замінування закладу освіти**

Під час оголошення сигналу про евакуацію з закладу освіти потрібно:

- визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи та виходи до безпечної зони у найкоротший строк;
- ліквідувати умови, які сприяють виникненню паніки. З цією метою працівникам закладів освіти не можна залишати дітей без нагляду;
- організувати евакуацію дітей;
- у зимовий час на розсуд осіб, які здійснюють евакуацію, діти можуть заздалегідь одягтися або взяти теплий одяг із собою;
- ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування у небезпечній зоні дітей;
- виставляти пости безпеки на входах у будівлі, щоб унеможливити повернення дітей і працівників до будівлі.

Керівнику закладу освіти:

1. Отримавши інформацію про замінування, одразу повідомити про це відповідні служби (поліція «102», ДСНС «101»), організувати оповіщення та евакуацію учасників освітнього процесу.
2. Після сигналу тривоги прямувати за межі будівлі закладу освіти.
3. Також необхідно:
 - довести інформацію щодо події до Управління освіти і науки;
 - здійснювати керівництво евакуацією до прибуття працівників ДСНС України. У разі загрози життю людей – негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього всі наявні сили і засоби;
 - організувати перевірку наявності всіх учасників освітнього процесу, евакуйованих із будівлі за списком;
 - виставляти пости безпеки на входах у будівлі, щоб унеможливити повернення дітей і працівників до будівлі.
 - направити для зустрічі працівників ДСНС України та інших служб особу,

яка добре знає під'їзні шляхи;

- вивести з небезпечної зони всіх працівників та інших осіб, не зайнятих евакуацією людей;
- організувати охорону небезпечного місця шляхом спостереження здалеку;
- не допускати сторонніх осіб до небезпечного місця, доки не прибули фахівці;
- припинити всі роботи, не пов'язані з заходами щодо евакуації;
- організувати відключення мереж електропостачання і газопостачання, зупинку систем вентиляції та кондиціонування повітря тощо;
- забезпечити безпеку людей, які беруть участь в евакуації, від можливих пошкоджень внаслідок вибуху;
- інформувати керівника підрозділу аварійно-рятувальної служби про наявність людей у будівлі.

Вчителям:

Евакуація здійснюється за відповідним звуковим сигналом, який у разі потреби, активує адміністрація або відповідальна особа.

Якщо повідомлення про замінування закладу надійшло під час уроку

Вчитель повинен:

- перевірити безпечність маршруту для евакуації;
- організувати, щоб учні одягли верхній одяг;
- швидко залишити приміщення та будівлю закладу освіти;
- рухатися колоною по двоє з учасниками освітнього процесу за межі будівлі закладу.

Якщо повідомлення про замінування закладу надійшло під час перерви

1. Вчитель, урок якого наступний за розкладом, повинен швидко організувати учнів класу (у кабінеті згідно розкладу уроків) щодо пересування колоною по двоє з приміщення класу та швидко залишити приміщення та будівлю закладу освіти.

2. Під час евакуації краще об'єднувати два класи, і під час переміщення один вчитель очолює колону, а інший замикає колону дітей двох класів.

3. Евакуація здійснюється до певного визначеного місця, вказаного працівниками правоохоронних органів чи служби надзвичайних ситуацій. У будь-якому разі безпечне місце перебування школярів та освітян не може бути ближче, **ніж за 100 метрів до будівлі**. Уникайте перебування дітей біля високих дерев чи білбордів;

4. Черговий з числа адміністрації закладу освіти після оголошення сигналу

оповіщення ретельно перевіряє усі приміщення закладу на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу і по завершенню перевірки прямує за межі будівлі закладу освіти.

5. Після прибуття на визначене місце, учитель (вихователь) перевіряє наявність усіх дітей за списком, які були присутні того дня у закладі освіти.

6. Під час перебування за межами будівлі закладу освіти, вчителі (вихователі) здійснюють необхідну підтримку і всі заходи для спокійного перебування учнів (вихованців).

7. Після завершення небезпеки вчителі (вихователі) слідкують за тим, щоб повернення усіх учасників освітнього процесу здійснювався організовано колонами і супроводжують їх до закладу освіти. Якщо уроків за розкладом більше немає учні самостійно вирушають додому.

Здобувачам освіти:

Якщо повідомлення про замінування закладу надійшло під час уроку

Учні повинні організовано колоною по двоє у супроводі вчителя швидко залишити приміщення та будівлю закладу освіти і рухатися до певного визначеного місця.

Якщо повідомлення про замінування закладу надійшло під час перерви

1. Учні швидко прямують у кабінет згідно розкладу уроків та чекають на вчителя і разом з ним колоною по двоє швидко залишають приміщення та будівлю закладу освіти і рухаються до певного визначеного місця.

2. Прослухавши інформацію про необхідність евакуації, виконують розпорядження вчителя, і під його керівництвом організовано, спокійно і без паніки залишають приміщення закладу освіти.

3. Під час евакуаційних заходів виконувати правила:

Під час руху не говорити – щоб чути вчителя (вихователя).

Під час руху не бігти – щоб не постраждати.

Під час руху не штовхатися – щоб не постраждали інші.

Не повертатися до приміщення чи будівлі закладу освіти – щоб залишатися в безпеці.

АЛГОРИТМ ДІЙ
учасників освітнього процесу Броварського ліцею № 11
у випадку отримання сигналу «Повітряна тривога»,
що надійшов до початку навчальних занять

1. Черговий сторож відкриває 3 (запасний) та 5 (центральний) виходи та приймає всіх мешканців громади, які прийдуть до укриття:

- здобувачів освіти закладу - в укриття ІІІ корпусу приміщення 3.1 та 3.2;
- мешканців громади – в укриття ІІІ корпусу приміщення 3.3.

2. Якщо здобувач освіти прийшов до закладу самостійно:

- учні 1 – 4 класів, за відсутності чергового адміністратора та вчителів, проходять до укриття разом з одним з чергових сторожів;

- учні 5 – 9 класів проходять в укриття до приміщень, що закріплені за класом.

Черговий адміністратор призначає відповідальних осіб, на час перебування учнів в укритті, з числа працівників закладу, які вже прийшли на роботу.

3. Якщо батьки привели дитину до закладу під час повітряної тривоги, вони повинні пройти разом з дитиною в укриття та перебувати там до відбою «Повітряної тривоги».

У разі, якщо батьки не можуть перебувати в укритті, вони можуть залишити дитину разом із класоводом тільки за його згодою та взяттям на себе відповідальності за дитину.

4. Після відбою «Повітряної тривоги»:

- відповідальні особи та вчителі слідкують за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався організованими групами.

- здобувачі освіти проходять до своїх навчальних кабінетів разом з вчителями;

- чергові перевіряють приміщення укриття на предмет відсутності небезпечних предметів.

АЛГОРИТМ ДІЙ

у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти

1. Керівник закладу освіти координує та контролює дії членів команди реагування закладу освіти та працівників закладу освіти.
2. Команда реагування закладу освіти та/або працівники закладу освіти:
 - 1) негайно викликає поліцію та (за необхідності) інші екстрені служби, вмикає систему оповіщення за першим сигналом та повідомляє керівнику закладу освіти про напад або ризик нападу на заклад освіти;
 - 2) з'ясовує обставини нападу або виникнення ризику нападу (сутність загрози, кількість постраждалих від нападу, їх фізичний стан та місце перебування);
 - 3) у разі неможливості евакуації, зокрема якщо проведення евакуації може бути небезпечним, уживає заходів щодо залишення учасників освітнього процесу в місці їх перебування в закладі освіти та блокування будь-яким способом дверей та вікон;
 - 4) у разі проведення евакуації вмикає систему оповіщення за другим сигналом;
 - 5) уживає заходів щодо проведення безпечної евакуації учасників освітнього процесу в безпечне місце;
 - 6) організовує безпечне пересування учасників освітнього процесу до укриття або іншого безпечного місця;
 - 7) перевіряє приміщення, будівлю закладу освіти на відсутність у них учасників освітнього процесу;
 - 8) виконує вимоги поліцейських та/або працівників ДСНС, які прибули в заклад освіти для реагування на напад або ризик нападу, та сприяє в межах компетенції їх діяльності та за можливості інформує про перебіг евакуації, місця перебування учасників освітнього процесу;
 - 9) у разі наявності постраждалих від нападу організовує надання їм домедичної допомоги, у тому числі із залученням екстрених служб;
 - 10) за можливості оповіщає батьків, інших законних представників про переміщення здобувачів освіти в укриття;
 - 11) погоджує повернення учасників освітнього процесу до навчання після завершення заходів, вжитих у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти, а також перевіряє кількість здобувачів освіти.

ПЛАН
евакуації учасників освітнього процесу у безпечне місце у разі замінування закладу

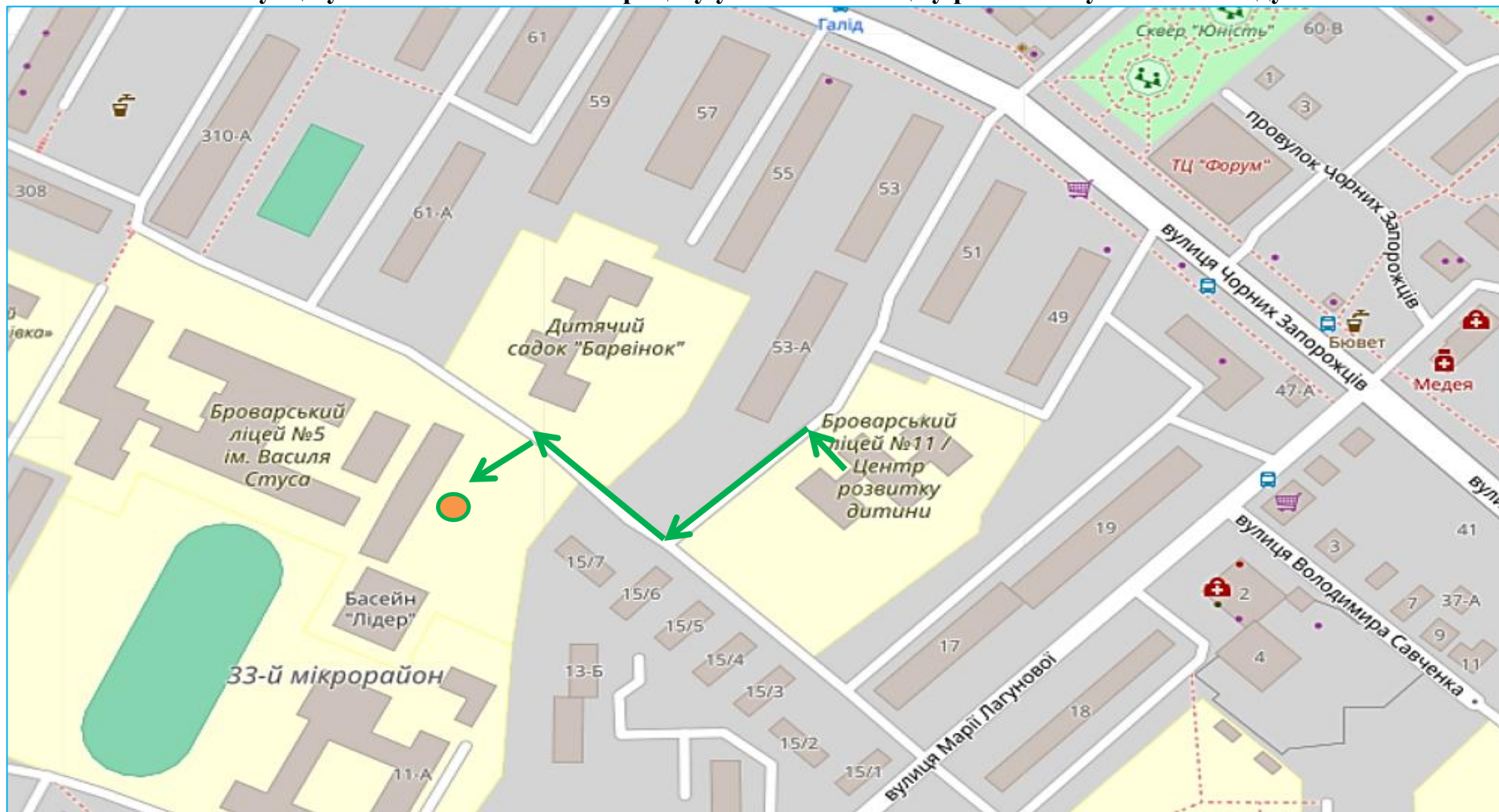


СХЕМА
розміщення учасників освітнього процесу
в укрітті Броварського ліцею № 11

